

Sochy na úpatí kráteru Rano Raraku

Projížďka přírodní galerií

text a foto Monika a Jirka Vackovi

NÁVŠTĚVA VELIKONOČNÍHO OSTROVA BYLA SOUČÁSTÍ NAŠÍ DLOUHÉ EXPEDICE ALTIPLANO PŘES CELÝ JIHOAMERICKÝ KONTINENT A MĚLA ZA CÍL DÁT TROCHU ODPOČINOUT NAŠIM UNAVENÝM TĚLŮM PO PRVNÍ PŮLCE CESTY A ZÁROVEŇ STRÁVIT VÁNOCE 2009 NA TAJEMNÉM IZOLOVANÉM OSTRŮVKU SVĚTA, NA VÝCHODNÍM OKRAJI POLYNÉSIE, KDE POD DOHLEDEM ZÁHADNÝCH SOCH MOAI A SE SPOUSTOU VOLNĚ PASOUCÍCH SE KONÍ PANUJE DNES AŽ NEUVĚŘITELNÝ KLID.

Tento malý ostrov sopečného původu objevil v Tichém oceánu nizozemský mořeplavec Jakob Roggeveen. Název získal ostrov podle data svého objevení – objeven byl totiž na velikonoční neděli 5. dubna 1722 (nizozemsky Paasch Eyland). Oficiální španělský název pro ostrov patří pod Chile je Isla de Pascua, v polynéském jazyce je znám pod jménem Rapa Nui.

Od pobřeží Chile je ostrov vzdálen 3700 kilometrů a od Tahiti cca 4000 kilometrů. I kvůli vzdálenosti je nejjednodušší, a vlastně skoro jediný způsob, jak se na ostrově ocitnout, letecká doprava s LAN Chile ze Santiaga de Chile nebo z tahitského Papeete. Druhá možnost je nákladní loď, která údajně pluje dvakrát do měsíce z Chile. Letenky jsou dost drahé a rychle vyprodané.

My jsme si cestu zajistili již pět měsíců předem. Plánovat si ji v hlavní sezoně, která je od ledna do března, na poslední chvíli, je totiž skoro nemožné.

Návštěva Velikonočního ostrova byla součástí naší dlouhé expedice přes celý jihoamerický kontinent a jejím cílem byl odpočinek po první polovině expedice a zároveň prožití Vánoc roku 2009 na zvláštním a pěkném místě. Již v Čechách jsme měli úžasný pohled na sochy tahai. Stanout před sochami byl nezapomenutelný pocit. V tu chvíli jsme si rozhodnutí navštívit tento krásný ostrov jen pochválili. Bohužel v turistických informacích nám sdělili, že kempovat mimo oficiální kempy v Hanga Roa je už rok zakázané. Ve městě se nacházejí dva. Camping Mihinoia přímo u pobřeží, plně obsazený turisty, a druhý, nový Tipanie Moana Camping, kde kromě nás dvou po celou dobu našeho pobytu nikdo nebyl. Na většině území ostrova o rozloze 166 km² byl vyhlášen národní park Rapa Nui a tábořiště u pláže Anakena již není určeno pro turisty, ale pouze pro místní. Pokud se ale zaregistrujete v Sernatur (Správa NP), pobyt zde je neoficiálně umožněn všem, jak jsme se později dozvěděli.

Na prohlídku ostrova autem nebo s cestovkou si prý stačí vyčlenit tři dny. My na ostrově strávili krásných pohodových šest nocí

atmosféra. Několik lidí dostalo jako dárek na krk květinový věnec, sluníčko pájlo a my po zkompletování kol museli jen vyřešit důležitou úschovu křabic na zpáteční let. První naše cyklocesta vedla do Hanga Roa, jediného městečka na ostrově (3800 obyvatel). Orientace v neoznačených ulicích plných zeleně nám dala trochu zabrat, ale během pár minut jsme se ocitli u pobřeží a za slunečního svitu a modré oblohy jsme měli úžasný pohled na sochy tahai. Stanout před sochami byl nezapomenutelný pocit. V tu chvíli jsme si rozhodnutí navštívit tento krásný ostrov jen pochválili. Bohužel v turistických informacích nám sdělili, že kempovat mimo oficiální kempy v Hanga Roa je už rok zakázané. Ve městě se nacházejí dva. Camping Mihinoia přímo u pobřeží, plně obsazený turisty, a druhý, nový Tipanie Moana Camping, kde kromě nás dvou po celou dobu našeho pobytu nikdo nebyl. Na většině území ostrova o rozloze 166 km² byl vyhlášen národní park Rapa Nui a tábořiště u pláže Anakena již není určeno pro turisty, ale pouze pro místní. Pokud se ale zaregistrujete v Sernatur (Správa NP), pobyt zde je neoficiálně umožněn všem, jak jsme se později dozvěděli.

Na prohlídku ostrova autem nebo s cestovkou si prý stačí vyčlenit tři dny. My na ostrově strávili krásných pohodových šest nocí

a kolo jako dopravní prostředek byla ta nejlepší volba. Nejzajímavější místa na ostrově se dají projet třemi okruhy (viz trasy).

Ostrov je malý, cesty a známé památky jsou dobře značené, cyklistické trasy nenáročné. V informacích mají k dispozici přehlednou mapku ostrova. Určitě netřeba mít strach, že by člověk mohl zabloudit. Na ostrově žije cca 4000 obyvatel a odhadem tak dvakrát tolik koní pasoucích se všude kolem.

Veškeré služby a ceny všeho jsou kromě dotovaného benzínu (1 l za 0,80 \$) vyšponované do neuvěřitelných výšek. Měli jsme z místních pocit, že zapomněli, jak se pracuje, a jediná přijatelná možnost pro ně, jak vydělat peníze, je navštívit ceny a nabízet ubytování. Bohužel ale i pro ně je tam nakonec draho.

Velká letadla plná turistů na ostrov v sezoně přilétají i několikrát denně. Při našem pobytu jsme vůbec neměli pocit, že by byl ostrov turisty přeplněn. Občas jsme u památek někoho potkali, ale většinou jsme si tahle nádherná a tajemná místa užívali sami. Když jsme prvně jeli navštívit pláž Anakena s jemným bílým pískem a průzračnou vodou, čekali jsme přeplněnou pláž. Opět se nic takového nekonalo. Kam se všichni ti turisté na tomto malém ostrůvku poděli, nám je dodnes záhadou.

To, co nás trochu na Rapa Nui zamrzelo, byla chybějící zmínka, že se Čechovi Pav-

Krásně prorostlé kráterové jezero vulkánu Rano Kau

lu Pavlovi podařilo s místními lidmi sochy moai rozchodit. Společně tak na místní muzeum, do kterého jsme se díky vánočním svátkům nedostali. Další nemilé zjištění bylo, že na tak malém ostrově plánují jejich malé a příjemné letiště přeměnit na letiště nové, moderní a ohromné. Plány a makety jsou vystaveny v letištní hale. Možná jsme měli nakonec štěstí a ostrov poznali jako klidné a příjemné, turisty nezkažené (když opomeneme vše předražené) místo k odpočinku.

První okruh (50 km)
Hanga Roa – pláž Anakena – východní pobřeží – Hanga Roa

Z Hanga Roa se asfaltovou silnicí kolem letiště přes střed ostrova po 18 kilometrech dostanete na nádhernou, palmami obklopenou písčitou pláž Anakena, u které se nachází platforma Ahu Nau Nau. Tato pláž vás určitě ohromí svou krásou. Kousek odtud se nachází i druhá, menší písčinatá pláž Ovahe, která se kvůli síle moře ke koupání

Pláž Anakena

DÁMSKÉ FUNKČNÍ PRÁDÍO

BELLA

MOC 499 Kč

PÁNSKÉ FUNKČNÍ PRÁDÍO

ELEMENT

MOC 599 Kč

ACTIVE LIFE **etape**

ČR/VIVA Lanškroun s.r.o., tel.: 465 323 695 :: SK/DEMA Senica a.s., tel.: +421/346 945 231 www.etape.cz

Rano Raraku – všudypřítomní koně, které domorodci tolik milují

nedoporučuje. Za Ovahe je možné pokračovat zpevněnou cestou směrem na východní pobřeží – minete několik petroglyfů, můžete si prohlédnout velký zaoblený magnetický kámen ležící v blízkosti Ahu Te Pito Kura a asi po osmi kilometrech se ocitnete u nejznámější platformy Ahu Tongariki – patnácti vztyčených soch dívajících se na kráter sop-

ta už jen pět kilometrů z kopce. Na tuto trasu je nutné vyhradit si celý den, aby si člověk všechna ta nádherná místa dostatečně vychutnal.

Druhý okruh (25 km) Hanga Roa – Ahu Akivi – západní pobřeží – Tahai – Hanga Roa

Z Hanga Roa se vydáte po asfaltce směrem na pláž Anakena, za městem, asi po čtyřech kilometrech, je značená odbočka vlevo – Ahu Akivi, platforma se sedmi sochami, jsou to jediné sochy na ostrově, které se dívají směrem do moře. Odtud se po 2,5 kilometru dostanete na rozcestí Ahu Tepet. Je nutné dát se doleva, cesta na sever, po které je možno dojít až na pláž Anakena, je pouze pro pěší. Po lávovém pobřeží vás cesta zavede až před městečko Hanga Roa, na místo zvané Tahai, kde je opět několik vztyčených a zre-

praktické informace

Sezona

Na ostrově je teplé subtropické podnebí. Hlavní turistická sezona je od ledna do března s průměrnou teplotou 23 °C. Nejstudenější měsíce jsou červenec a srpen s průměrnou teplotou 19 °C. Nejdeštivější jsou měsíce duben a květen. Po celý rok vanou na ostrově pasátové větry.

Doprava

Letecká doprava s LAN Chile z chilského Santiaga de Chile či z tahitského Papeete, v rámci povoleného váhového limitu 40 kg na osobu je přeprava kol možná.

Informace

Téměř na celém Velikonočním ostrově byl vyhlášen národní park Rapa Nui. Velikonoční ostrov byl v roce 1995 zapsán na Seznam světového kulturního dědictví UNESCO.

Další informace

Měna: chilské peso, 100 CLP cca 4 Kč
Časový posun: 7 hodin
Nejvyšší vrchol ostrova: sopka Maunga Terevaka, 507 m n. m.
Kempink: 5000 CLP/osoba/noc (10\$)
Půjčovná kola: 8000 CLP/8 hodin (16 \$), 12 500 CLP/den (25 \$)
Další ceny: kilo cibule 4 \$, kilo brambor 4 \$, máslo 500 g za 5 \$, coca-cola 31 7 \$, 1 kg pečiva 4–5 \$, taxi na pláž 20 \$, hire car 50–60 \$ 8 hodin. Kempink 8–10 \$/os.
Další info na www.altiplano.cz

Význam slov

ahu – platforma, aanga – záliv, motu – ostrov, rano – kráter, maunga – hora, ana – jeskyně

staurovaných soch. Kousek za nimi je příjemné místo ke koupání.

Třetí okruh (15 km) Hanga Roa – kráter Rano Kau – Orongo – Hanga Roa

Z Hanga Roa vede značená cesta ke kráteru Rano Kau. Je to určitě ten nejkrásnější kráter, který se na ostrově nachází. Vně kráteru je ohromné, téměř zarostlé jezero. Cesta k němu je z těch náročnějších. Ihned za posledním domkem v Hanga Roa začíná stoupat a cyklista si odpočine teprve až u značené vyhlídky. Výhled tu námahu dostatečně odmění. Kilometr za vyhlídkou se nachází stará kultovní vesnice Orongo (vstup 10 \$) se známými petroglyfy, se kterou je spjatý ostrovní kult ptačího muže.

ky Rano Raraku. Tyto sochy byly v šedesátých letech poveleny tsunami. V letech devadesátých byly díky spolupráci místních lidí a japonských archeologů opět vztyčeny. Vztyčování trvalo více než dva roky.

Ke kráteru Rano Raraku je to odtud již jen kousek (vstupné 10 \$). Je to právě to místo, kde všechny sochy vznikaly a odkud byly přepravovány na celý ostrov. Nachází se tu největší, 21 metrů vysoká moai a celkem je tu rozseto asi šest set soch v různém stadiu zpracování. Jedna velká socha ještě není odtesaná od skály. Úžasná vzdělávací galerie v přírodě. Nám se naskytla možnost užít si toto místo na Štědrý večer bez lidí, jen se všudypřítomnými koňmi. V kráteru sopy se nachází hezké jezírko.

Cesta do Hanga Roa pokračuje po rozbité asfaltové silnici kolem pobřeží, kde je ještě mnoho dalších platform a povelých soch moai. Na křižovatce hlavních cest se nachází další platforma se čtyřmi vztyčenými sochami, které mají i oči. Odtud je to do měs-